

finance
ideas

Financiële Zorgthermometer - 4^e kwartaal 2019 -

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Utrecht, Januari 2020

Managementsamenvatting

Generieke resultaten

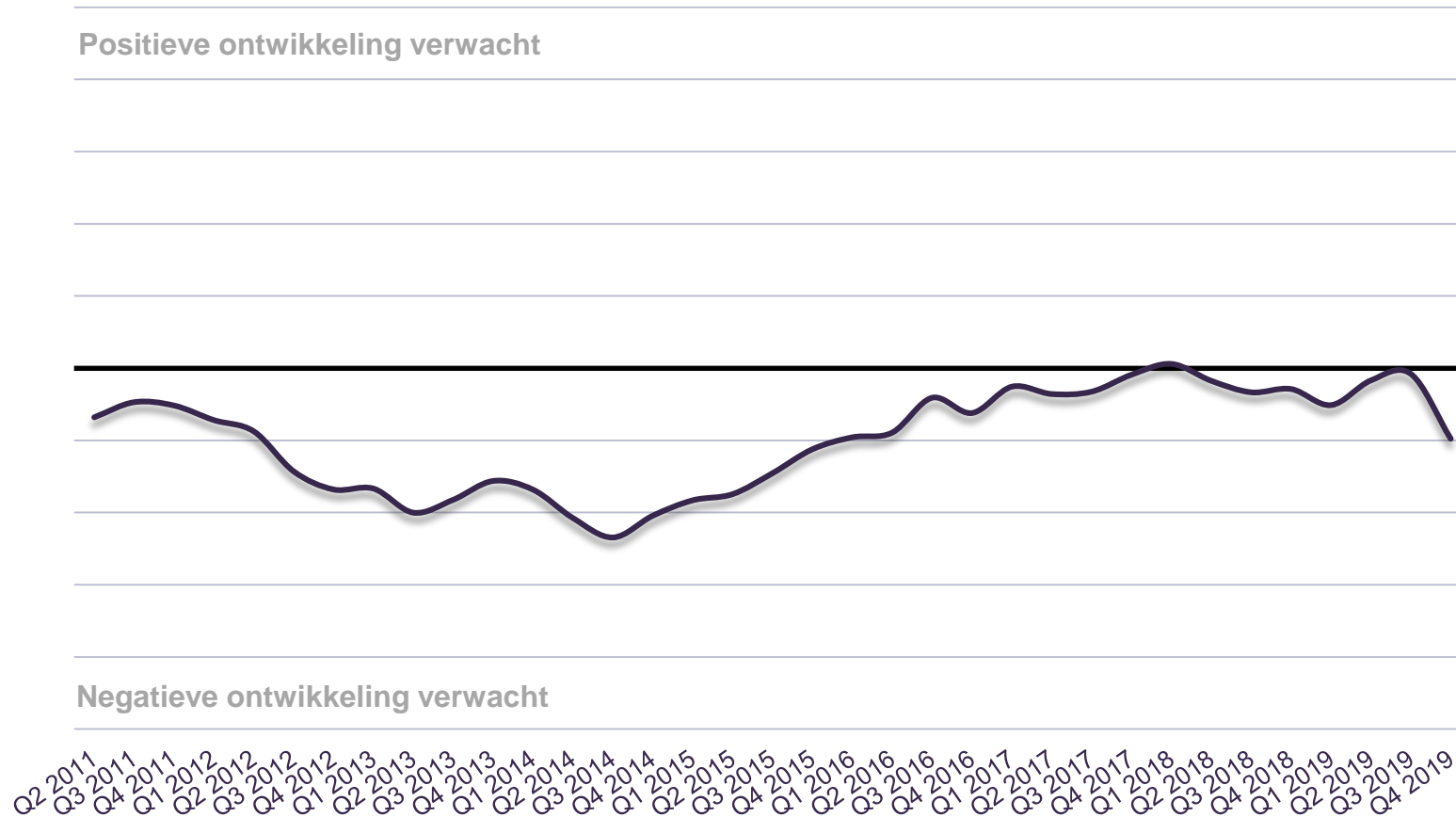
Sectorresultaten Totaal:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

Opzet Financiële Zorgthermometer

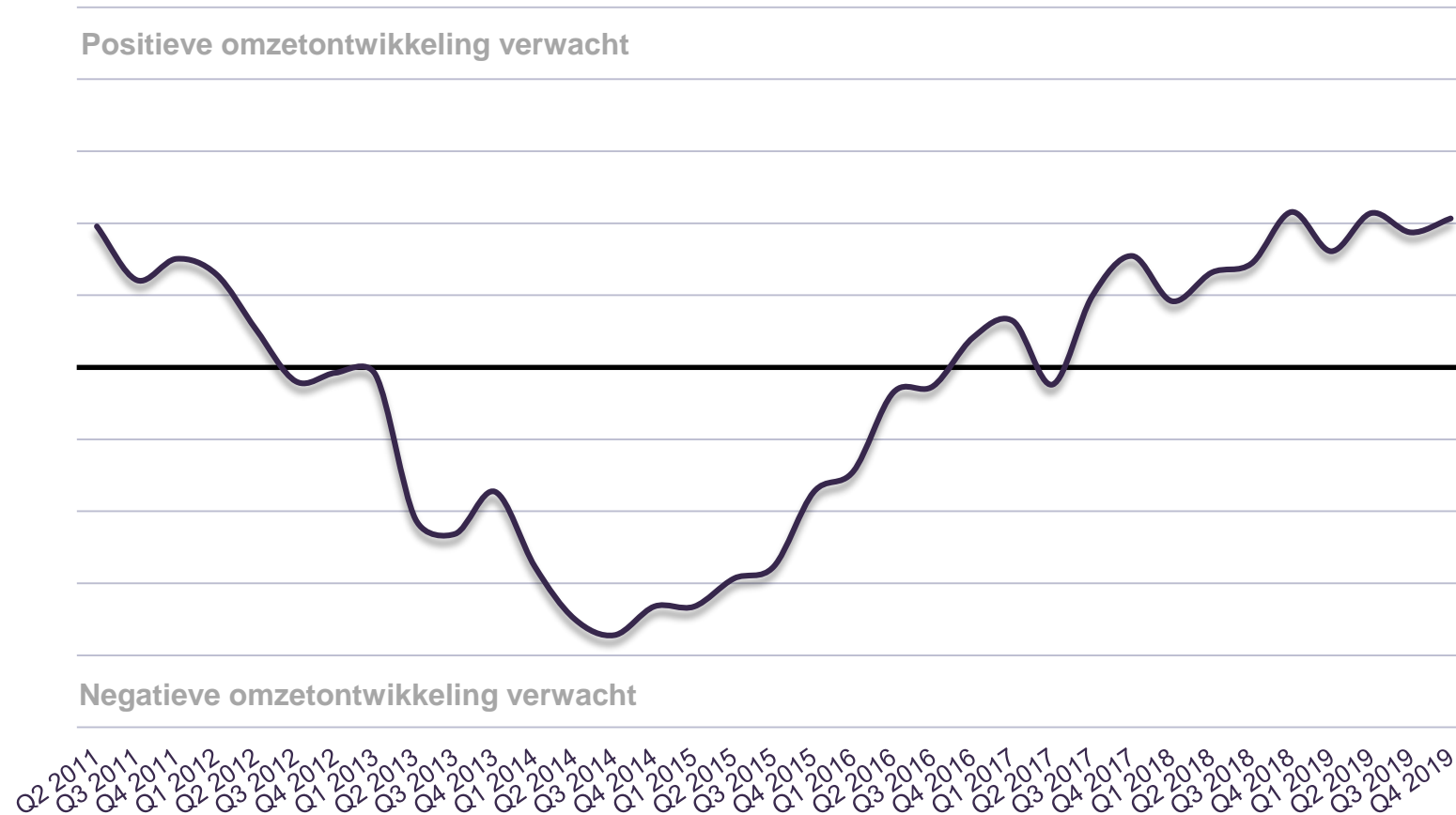
- In december hebben circa 900 leden van de Fizi een uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan de Financiële Zorgthermometer
- De Financiële Zorgthermometer bevat generieke vragen over de zorgsector en deelvragen per sector
- De doelstelling: Analyseren van de verwachtingen van investeringen en het verkrijgen van financiering in de zorg
- Aantal respondenten: 102
- Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Vertrouwen in toekomstig financiële resultaat daalt*

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

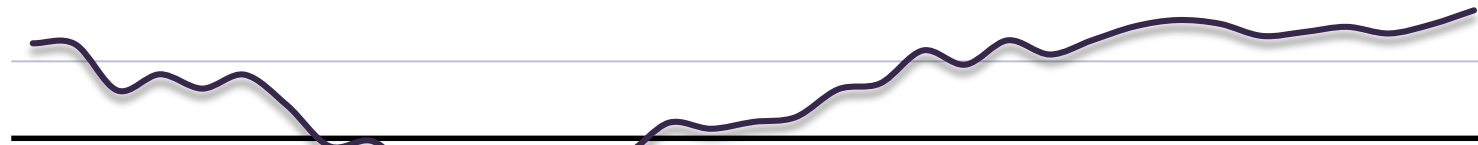
Reële omzetverwachting blijft positief*

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Investeringsprognose blijft bovengemiddeld*

Stijging investeringen verwacht

Daling investeringen verwacht

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016 Q4 2016 Q1 2017 Q2 2017 Q3 2017 Q4 2017 Q1 2018 Q2 2018 Q3 2018 Q4 2018 Q1 2019 Q2 2019 Q3 2019 Q4 2019

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Verwachting ten aanzien van verkrijgen financiering daalt licht*

Verwachting financiering wordt eenvoudiger

Verwachting financiering wordt lastiger

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016 Q4 2016 Q1 2017 Q2 2017 Q3 2017 Q4 2017 Q1 2018 Q2 2018 Q3 2018 Q4 2018 Q1 2019 Q2 2019 Q3 2019 Q4 2019

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Verwachting ten aanzien van verkrijgen van borging wordt lastiger ingeschat*

Verwachting borging wordt eenvoudiger

Verwachting borging wordt lastiger

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016 Q4 2016 Q1 2017 Q2 2017 Q3 2017 Q4 2017 Q1 2018 Q2 2018 Q3 2018 Q4 2018 Q1 2019 Q2 2019 Q3 2019 Q4 2019

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Lichte stijging in de kredietopslag waarneembaar*

Lagere kredietopslag verwacht

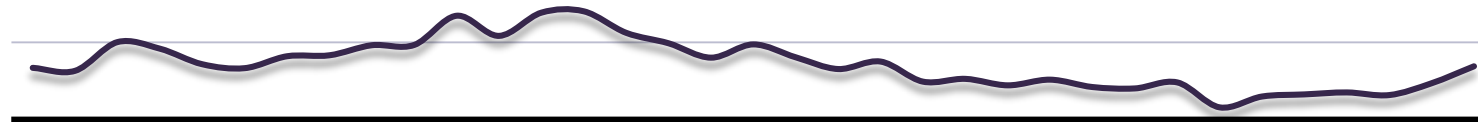
Hogere kredietopslag verwacht

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016 Q4 2016 Q1 2017 Q2 2017 Q3 2017 Q4 2017 Q1 2018 Q2 2018 Q3 2018 Q4 2018 Q1 2019 Q2 2019 Q3 2019 Q4 2019

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Invloed van de (huis)bank laat een licht stijgende trend zien*

Meer invloed verwacht

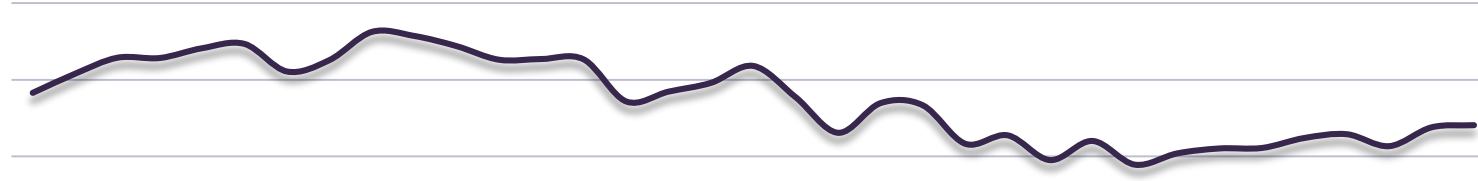
Minder invloed verwacht

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016 Q4 2016 Q1 2017 Q2 2017 Q3 2017 Q4 2017 Q1 2018 Q2 2018 Q3 2018 Q4 2018 Q1 2019 Q2 2019 Q3 2019 Q4 2019

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

De verwachte invloed van verzekeraars blijft groot*

Meer invloed verwacht

Minder invloed verwacht

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016 Q4 2016 Q1 2017 Q2 2017 Q3 2017 Q4 2017 Q1 2018 Q2 2018 Q3 2018 Q4 2018 Q1 2019 Q2 2019 Q3 2019 Q4 2019

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

Stijging van de administratieve lasten stagneert*

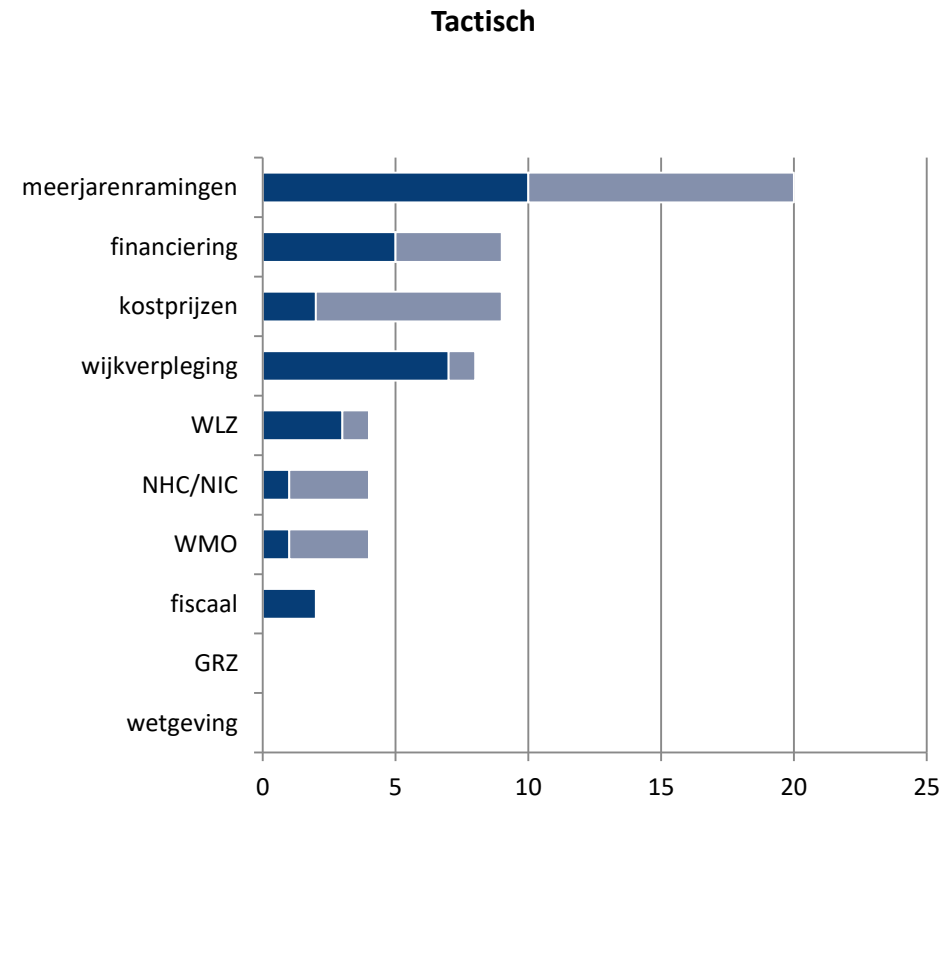
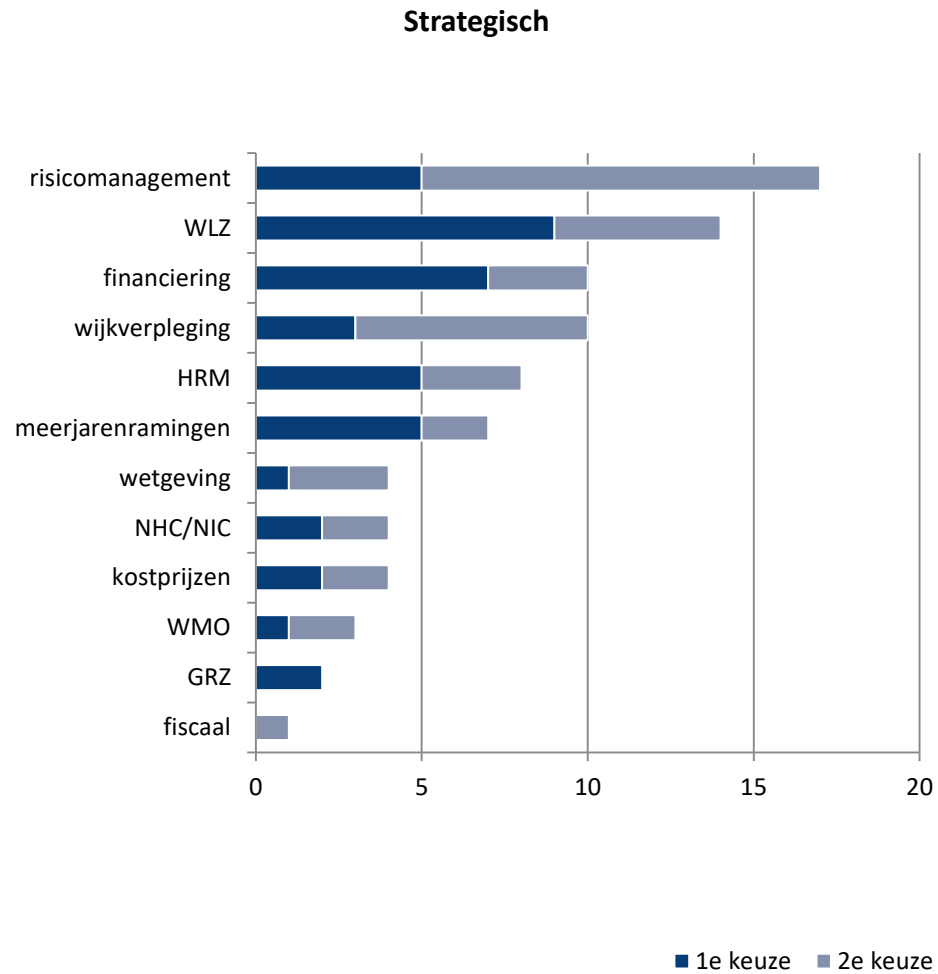
Verwachting daling administratieve lasten

Verwachting stijging administratieve lasten

Q2 2011 Q3 2011 Q4 2011 Q1 2012 Q2 2012 Q3 2012 Q4 2012 Q1 2013 Q2 2013 Q3 2013 Q4 2013 Q1 2014 Q2 2014 Q3 2014 Q4 2014 Q1 2015 Q2 2015 Q3 2015 Q4 2015 Q1 2016 Q2 2016 Q3 2016 Q4 2016 Q1 2017 Q2 2017 Q3 2017 Q4 2017 Q1 2018 Q2 2018 Q3 2018 Q4 2018 Q1 2019 Q2 2019 Q3 2019 Q4 2019

* Gebaseerd op de antwoorden van respondenten van alle uitgevoerde Financiële Zorgthermometers

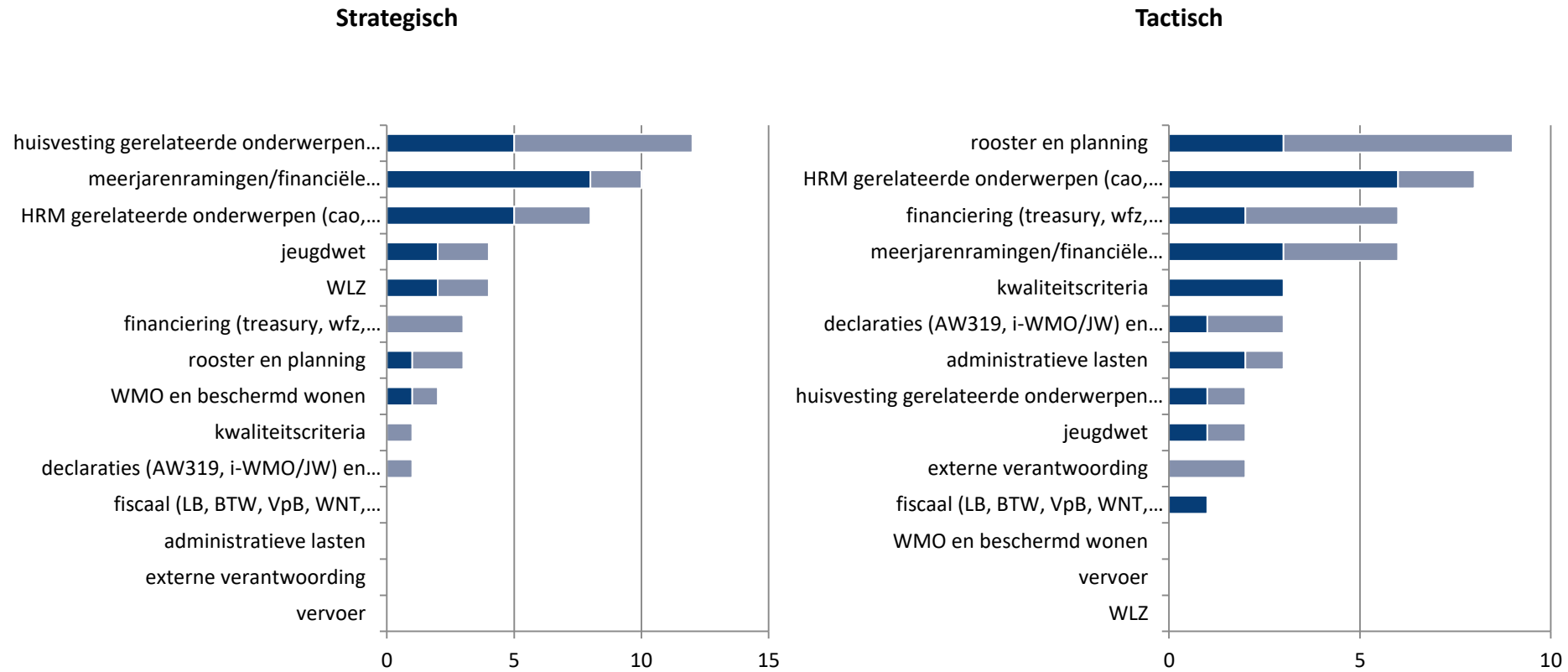
Belangrijkste thema's VVT de komende 12 maanden

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 42 respondenten

Belangrijkste thema's GHZ de komende 12 maanden

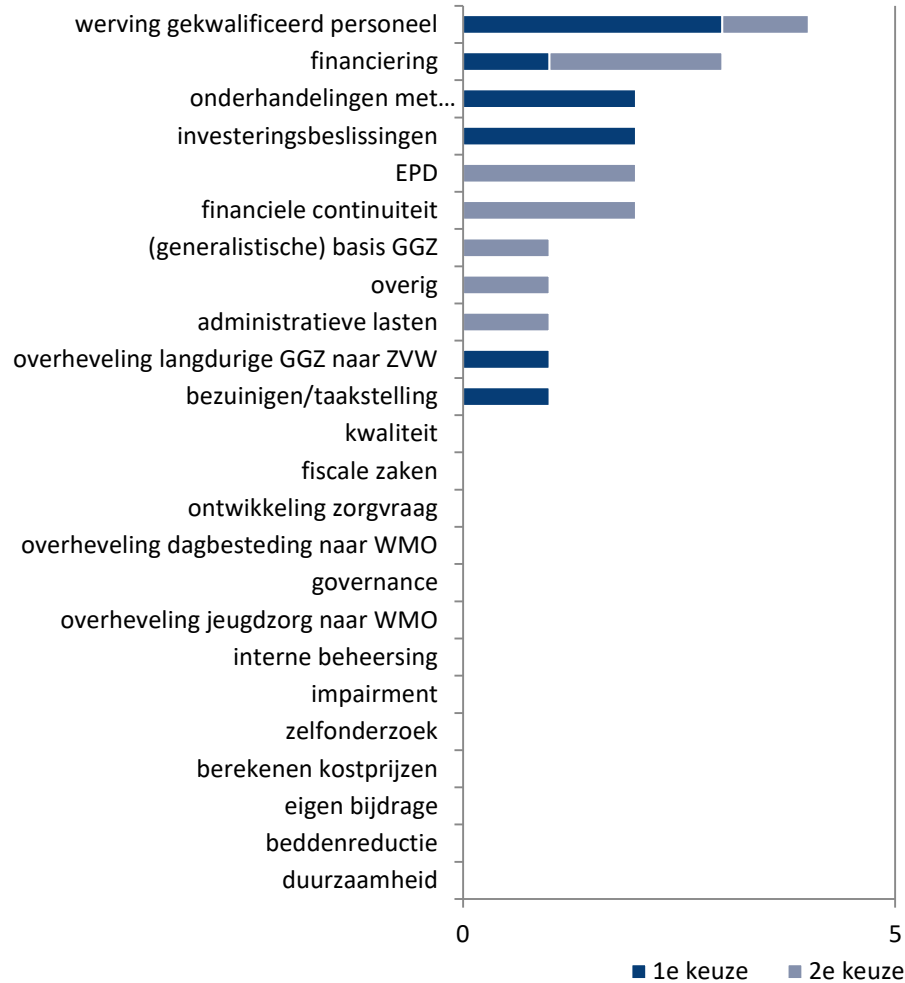

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

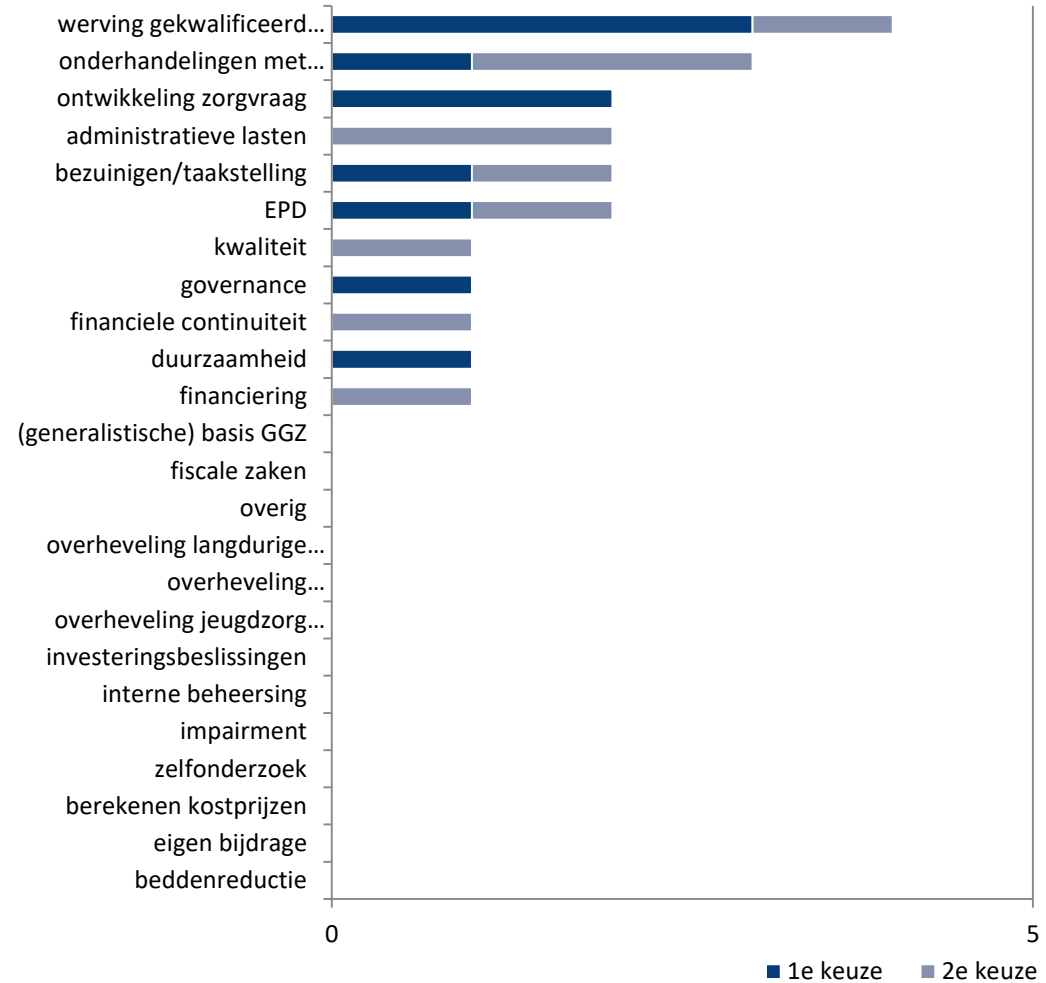
Gebaseerd op de antwoorden van 24 respondenten

Belangrijkste thema's GGZ de komende 12 maanden

Strategisch

Tactisch

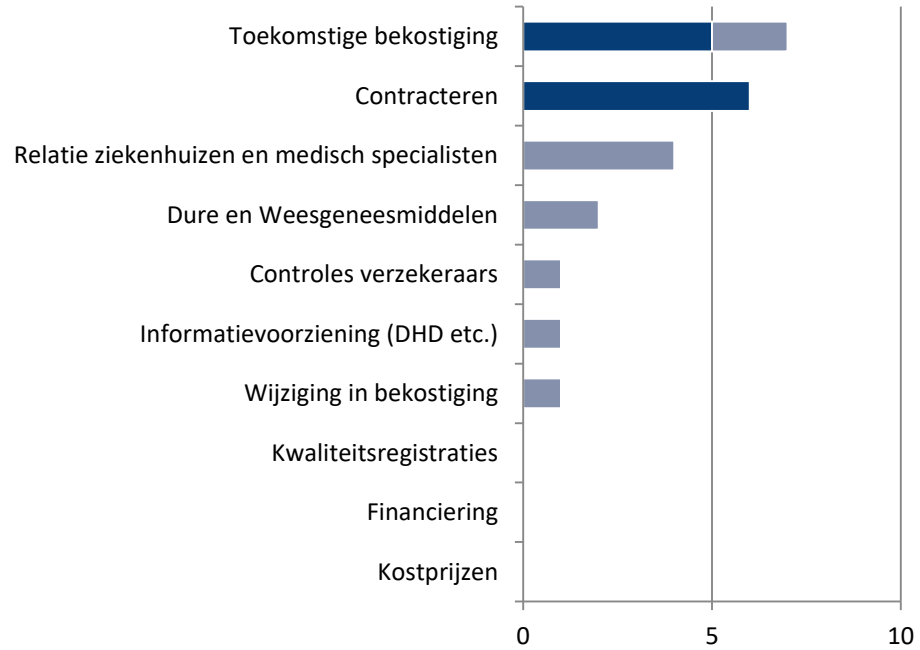

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toevoeging van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

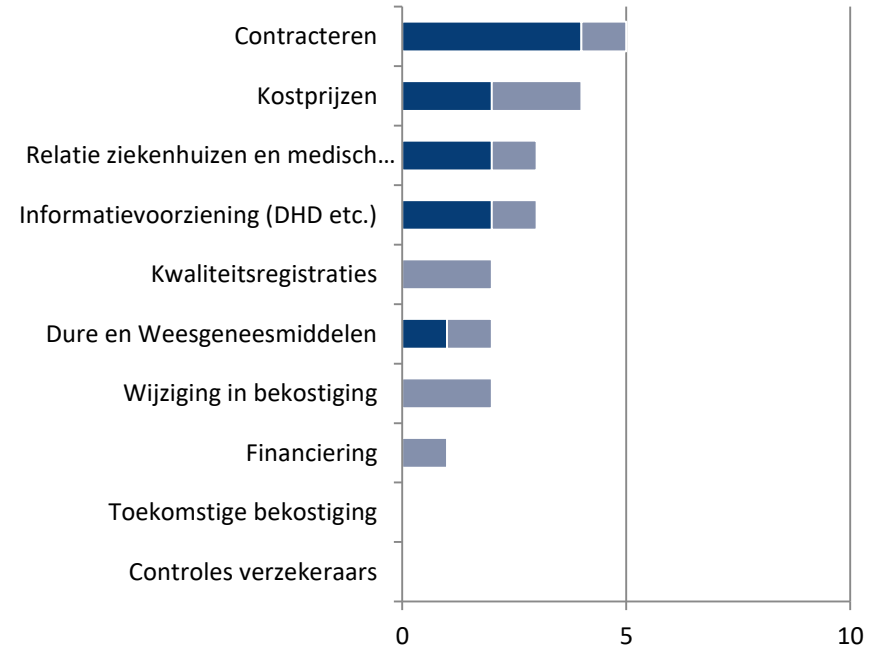
Gebaseerd op de antwoorden van 10 respondenten

Belangrijkste thema's ZH/RC de komende 12 maanden

Strategisch

Tactisch

■ 1e keuze ■ 2e keuze

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 11 respondenten

Managementsamenvatting

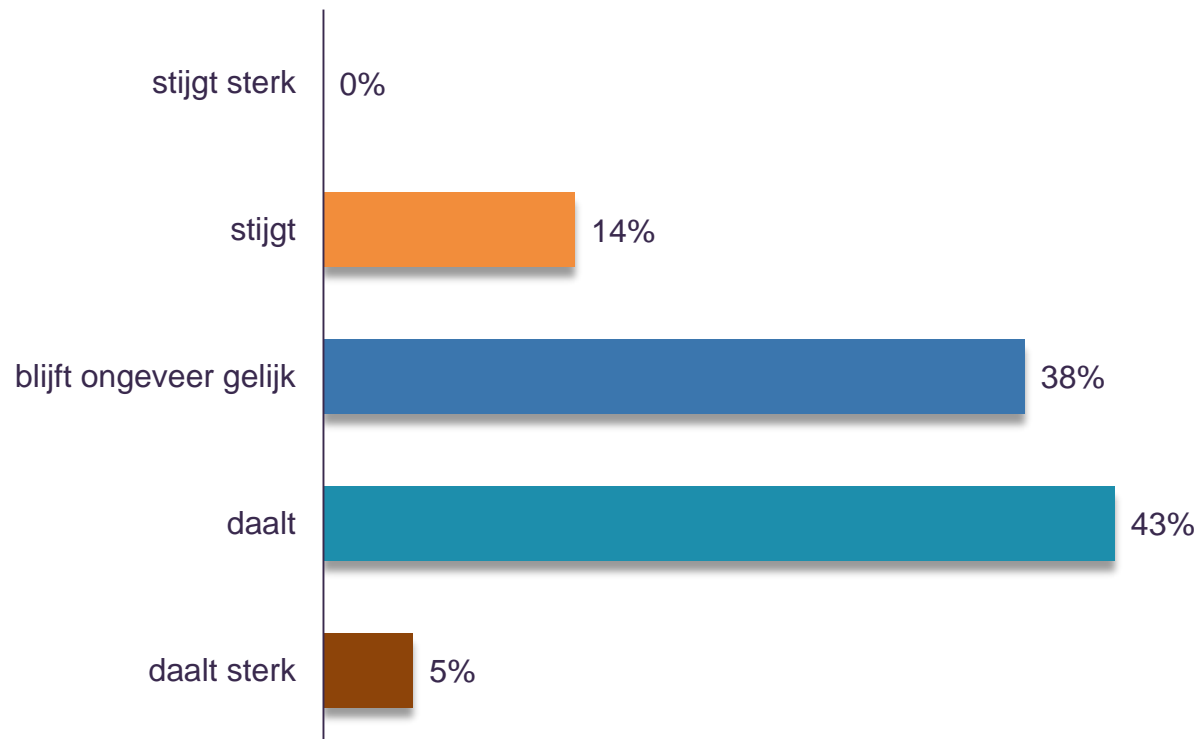
Generieke resultaten

Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

Opzet Financiële Zorgthermometer

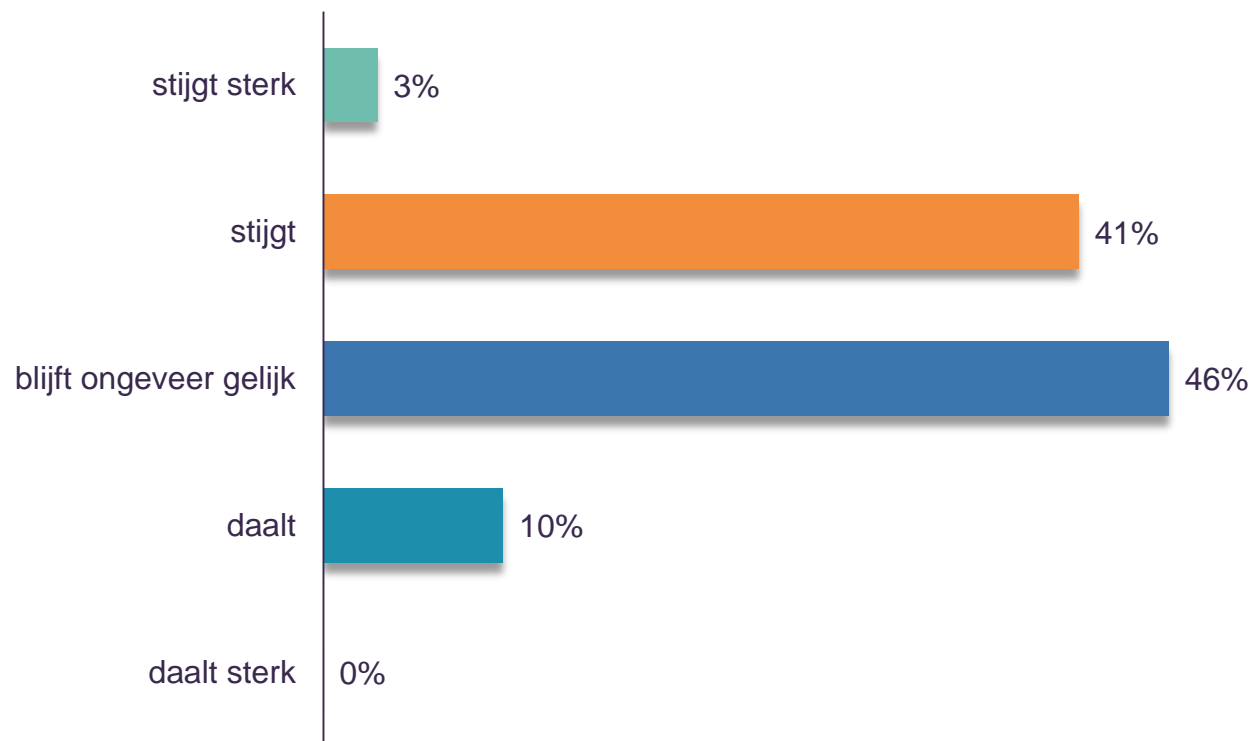
Verwachting ontwikkeling financiële resultaat

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

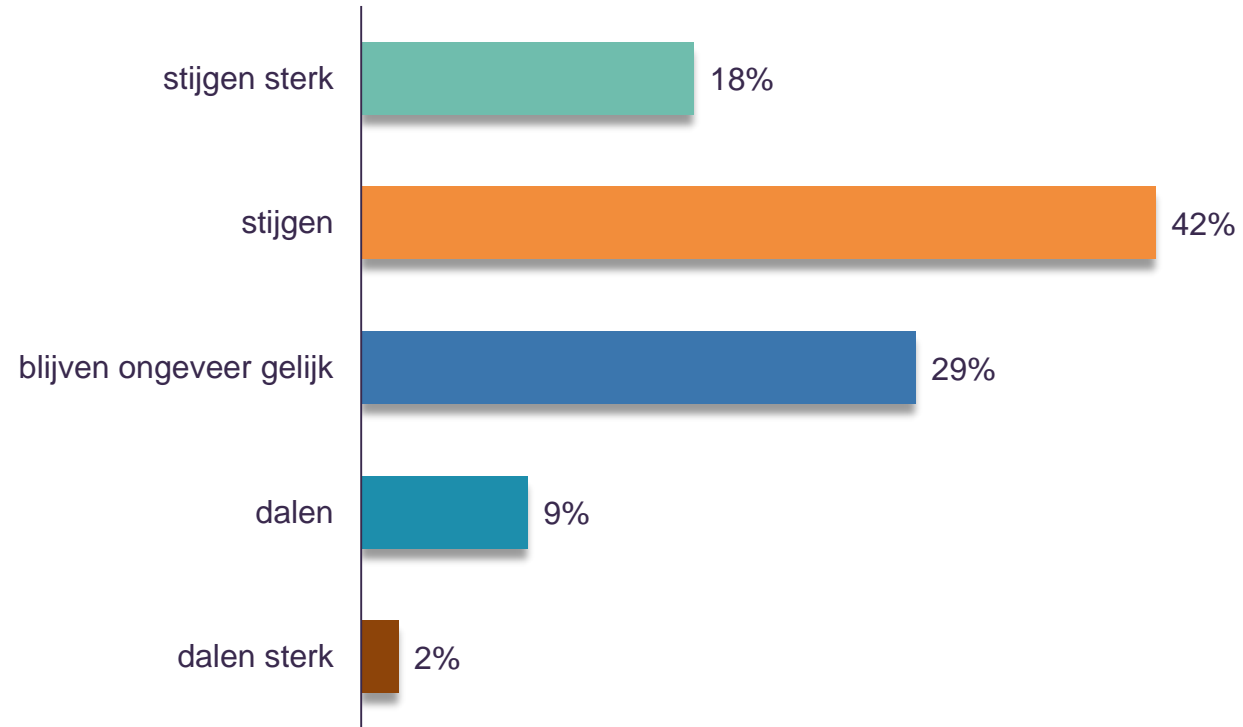
Verwachting ontwikkeling reële omzet

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

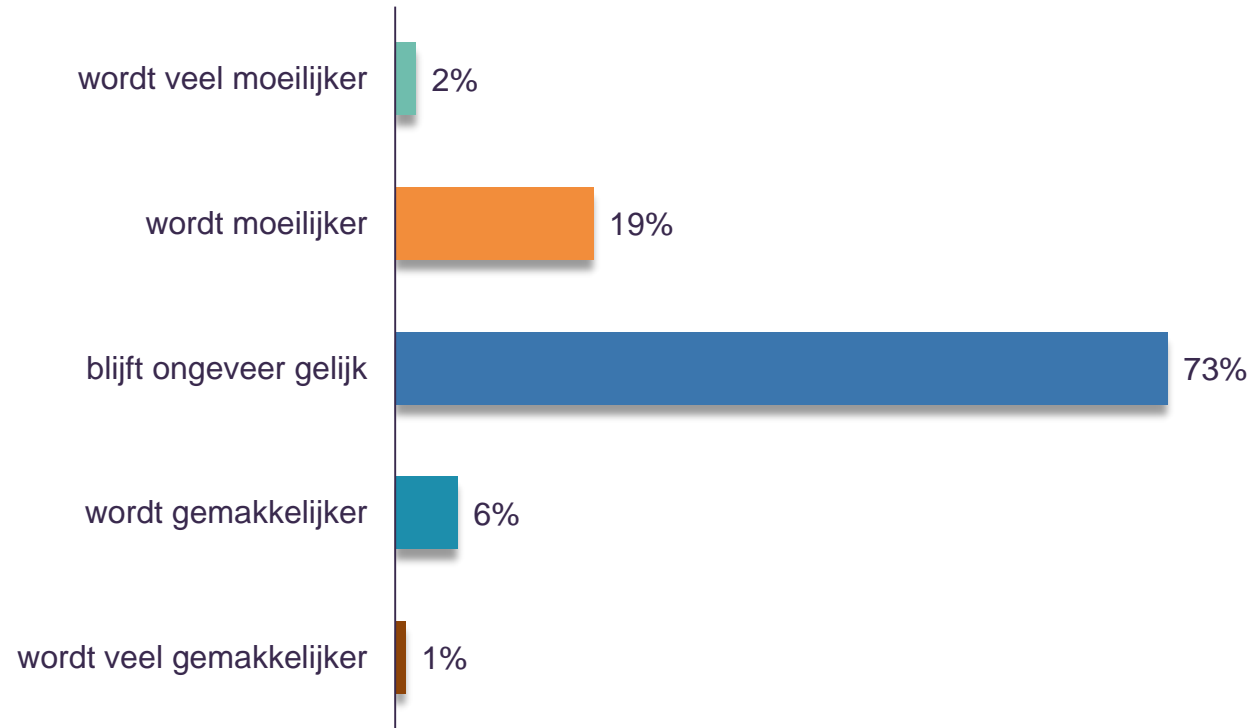
Verwachting ontwikkeling investeringen

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

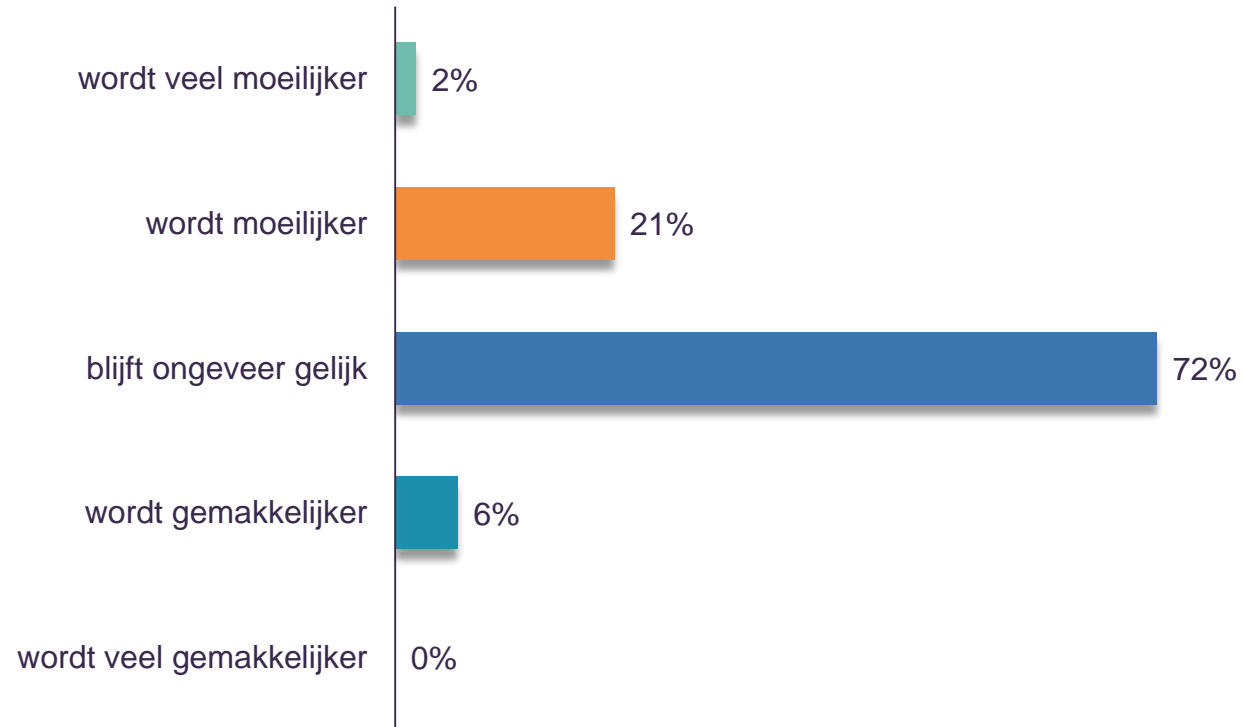
Verwachting ten aanzien van verkrijgen financiering

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

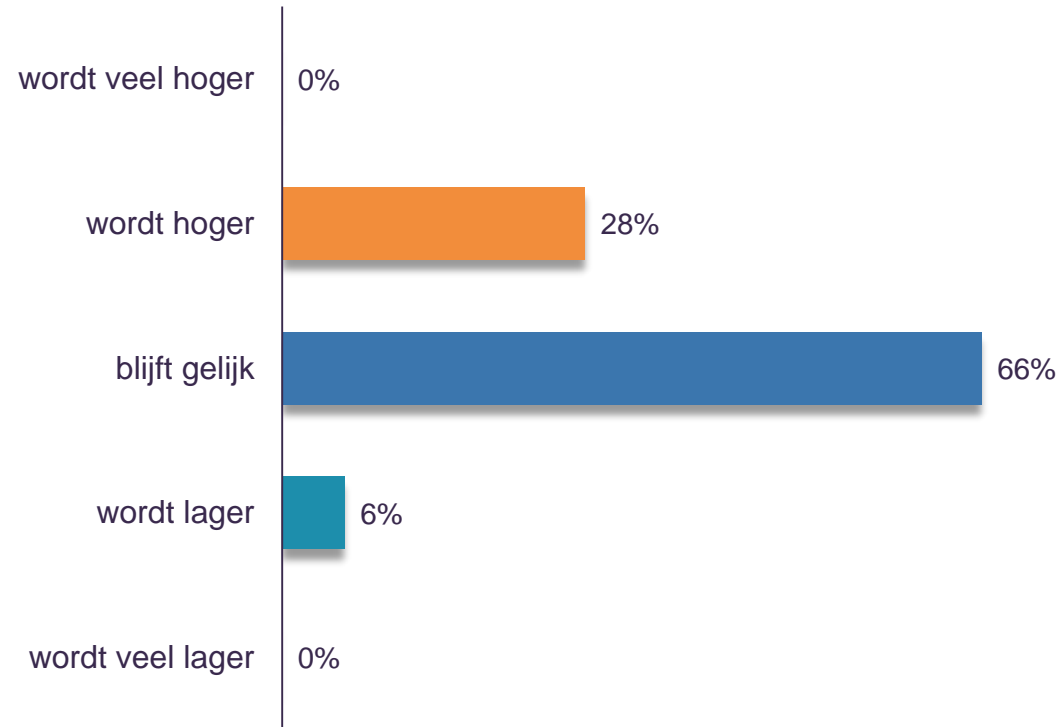
Verwachting ten aanzien van verkrijgen borging

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

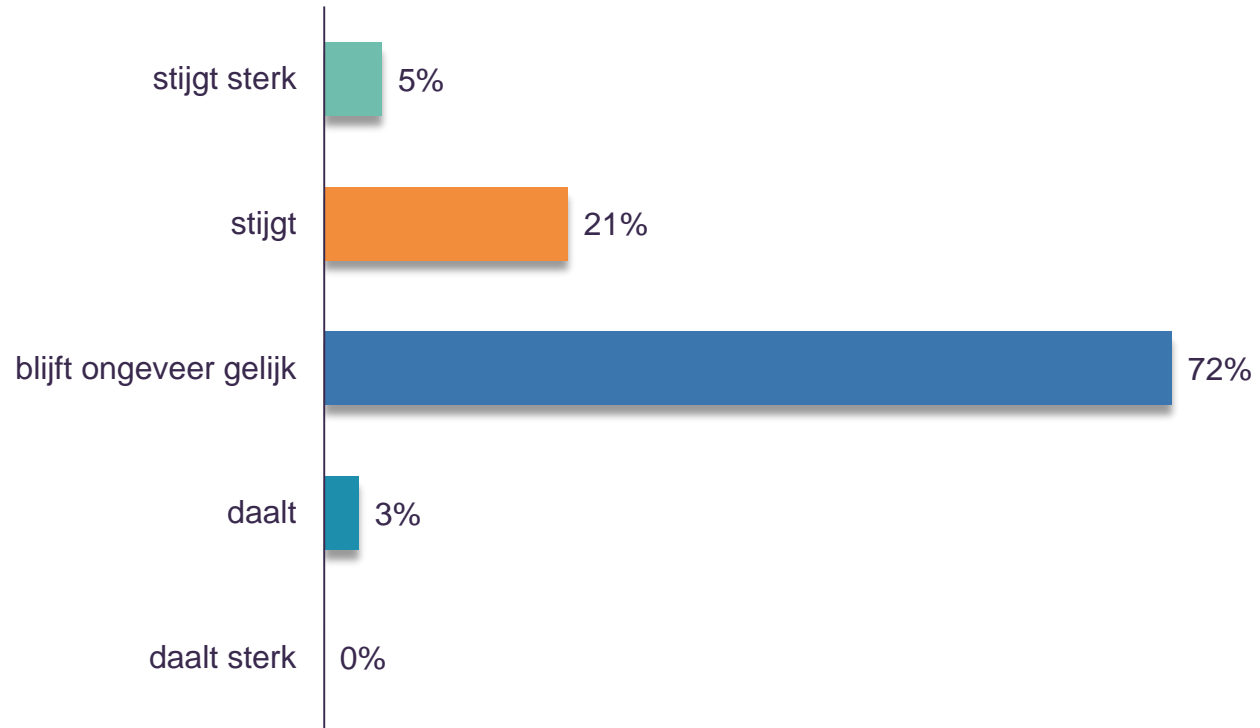
Verwachting ontwikkeling kredietopslag

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

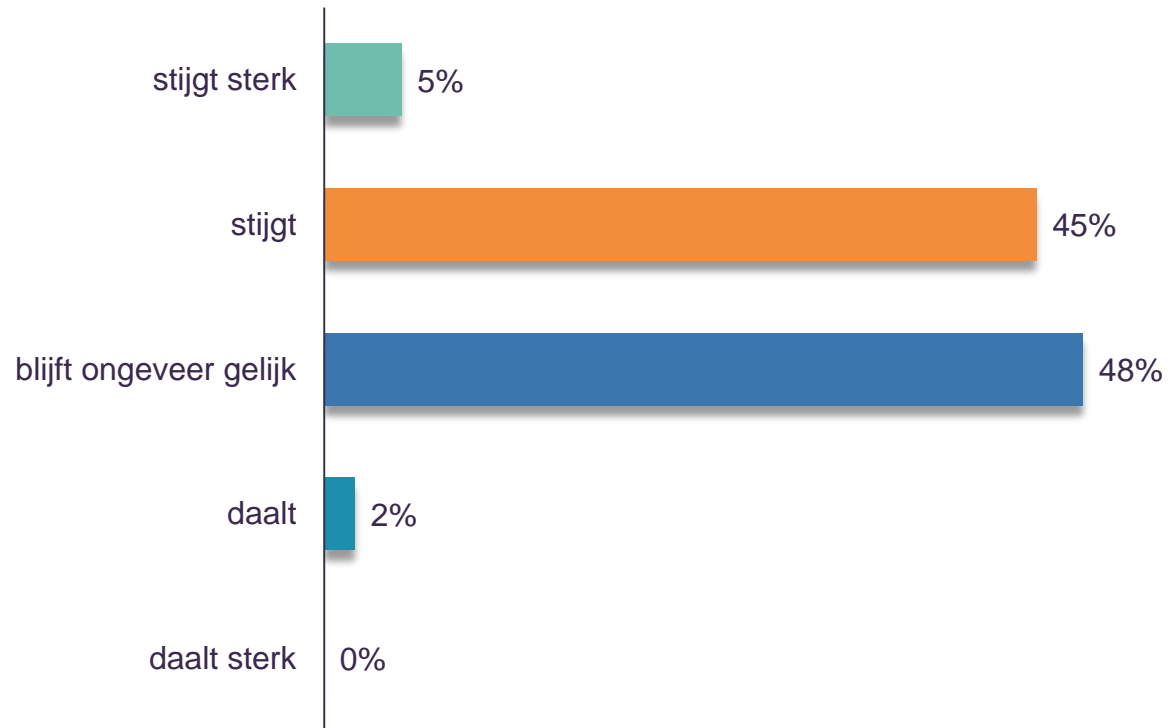
Verwachting invloed (huis)bank

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

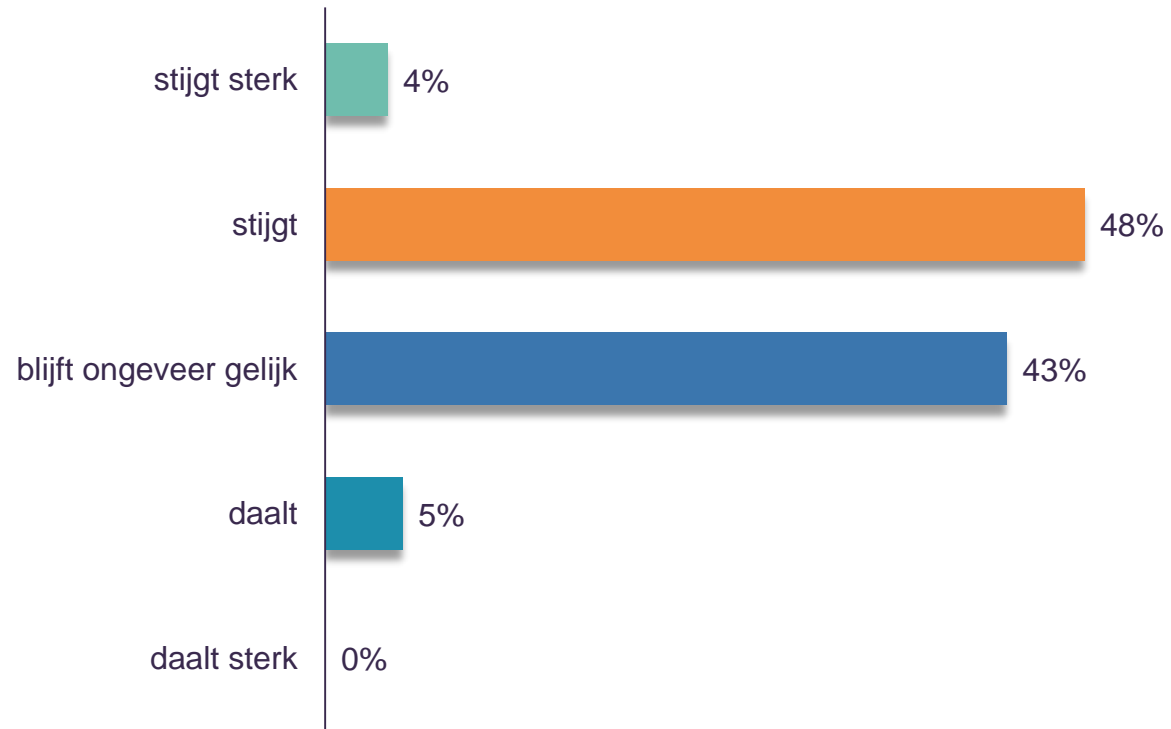
Verwachting invloed zorgkantoren/verzekeraars

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

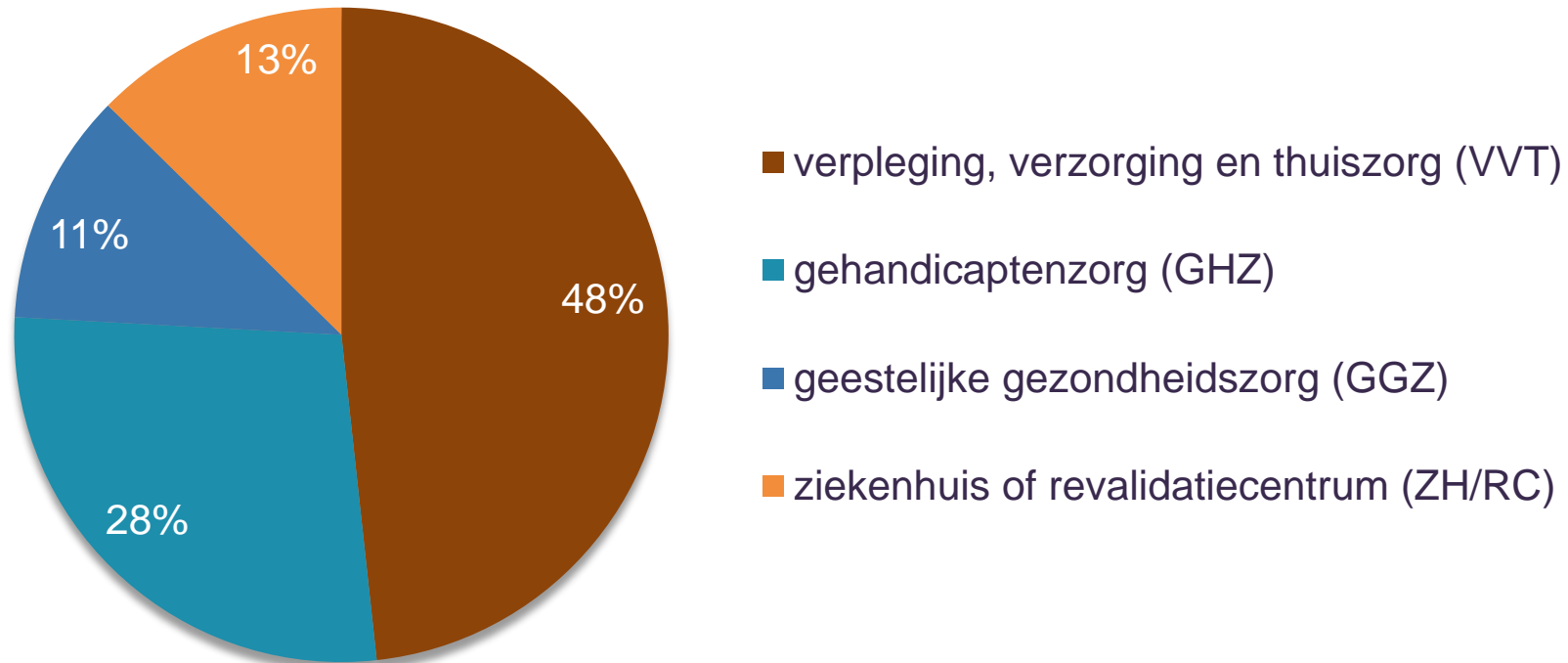
Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Verwachting ontwikkeling administratieve last

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Gebaseerd op de antwoorden van 102 respondenten

Managementsamenvatting

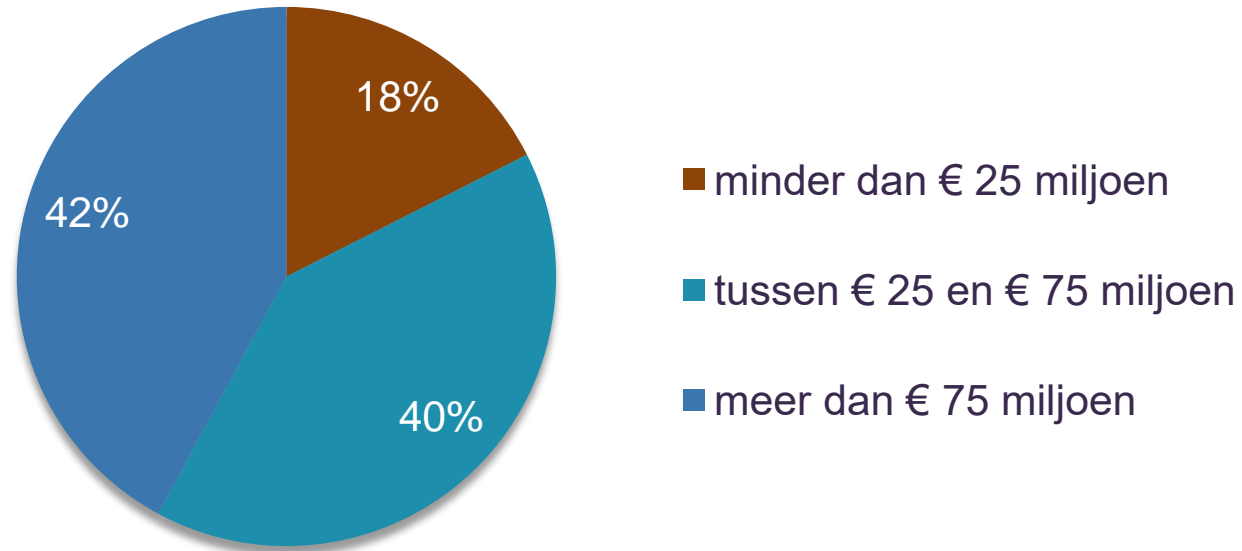
Generieke resultaten

Sectorresultaten:

- Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)
- Gehandicaptenzorg (GHZ)
- Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Ziekenhuizen en revalidatiecentra (ZH/RC)

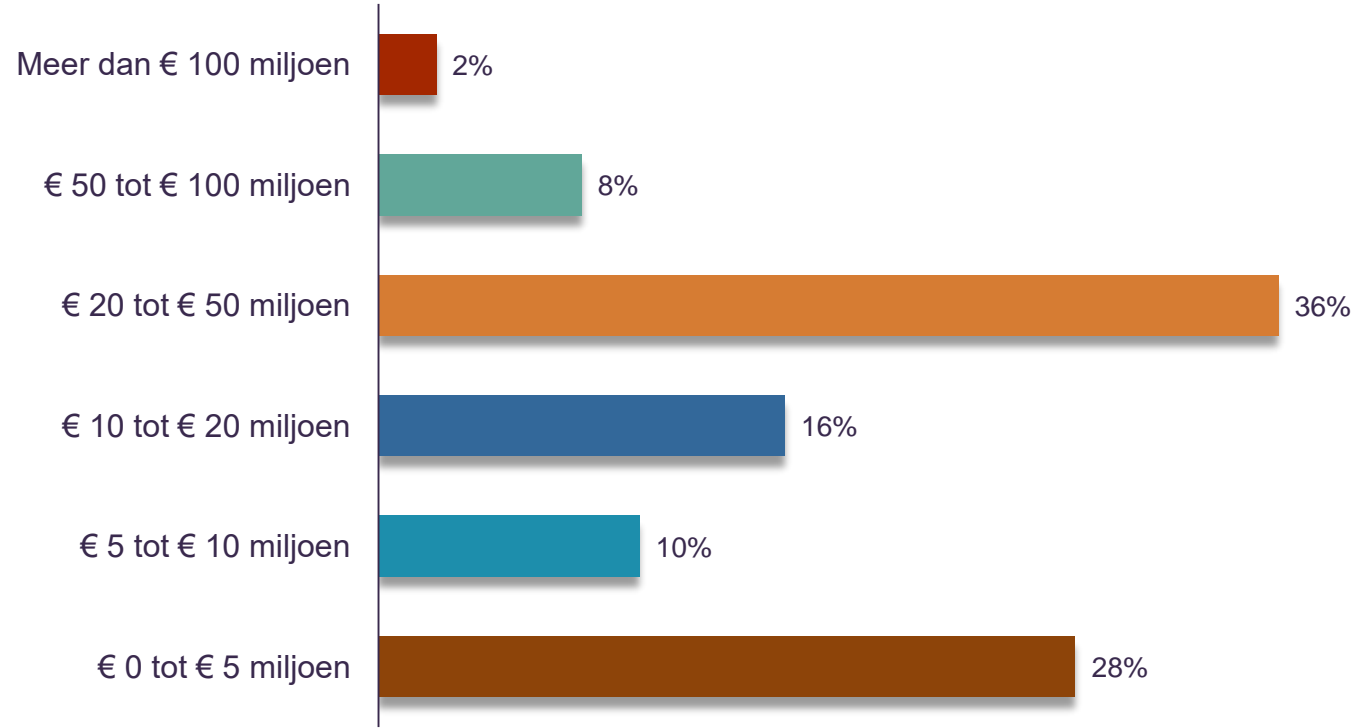
Opzet Financiële Zorgthermometer

Verdeling omzet VVT in Financiële Zorgthermometer

Gebaseerd op de antwoorden van 42 respondenten

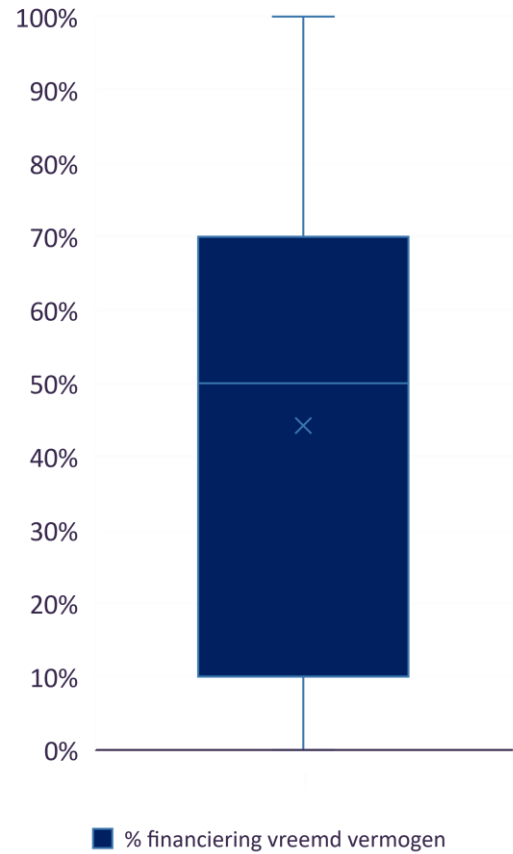
Wat is uw totale investeringsbehoefte de komende 3 jaar?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

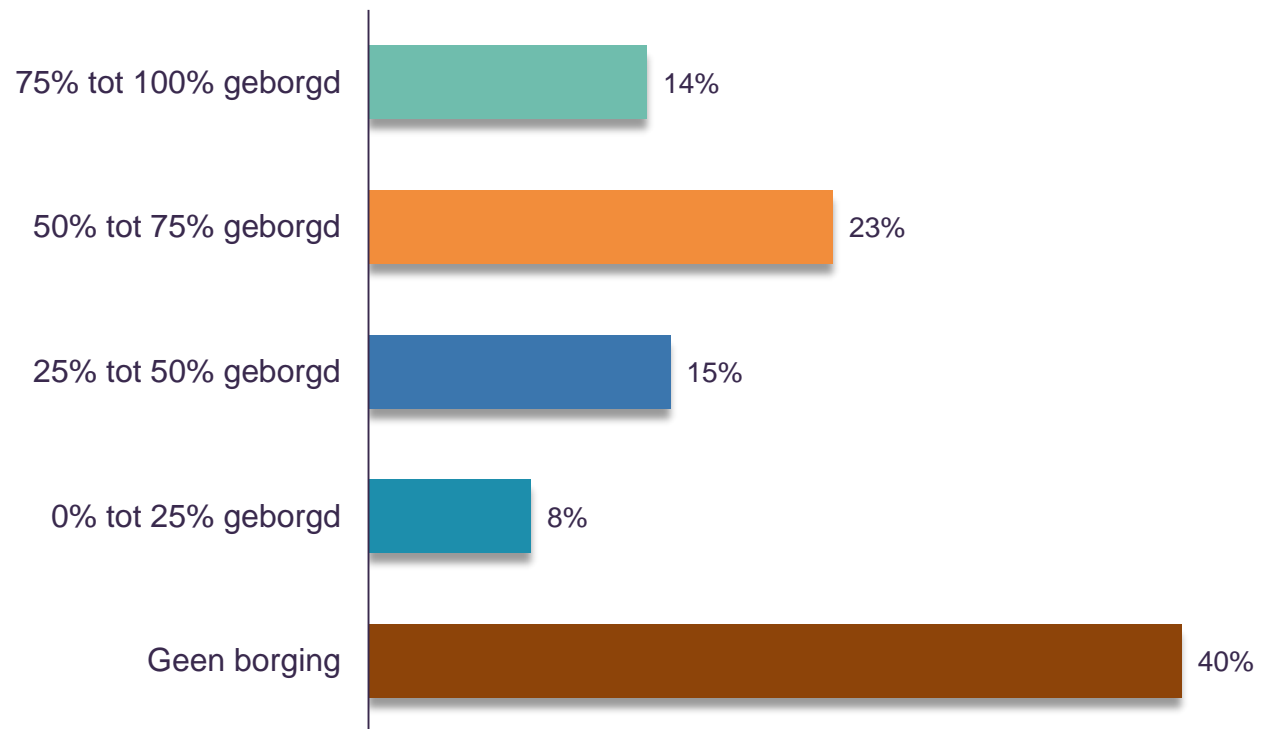
Welk deel van uw investeringen verwacht u te financieren met vreemd vermogen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 42 respondenten

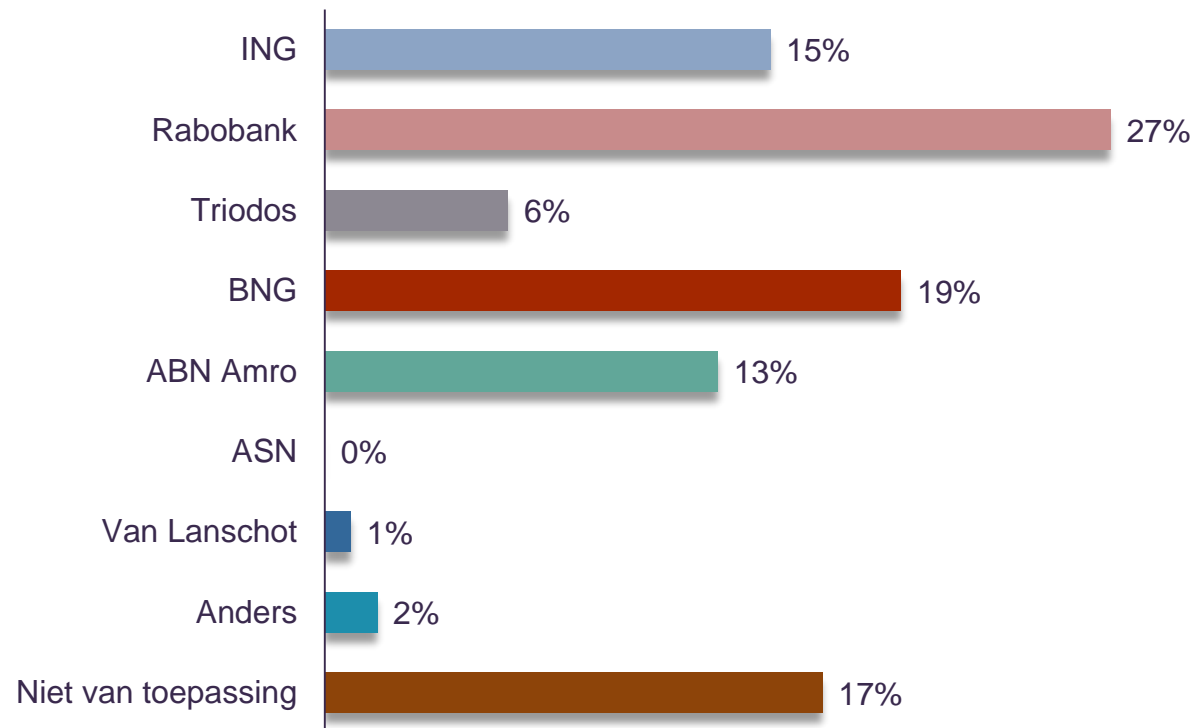
Voor welk deel van uw leningen verwacht u borging te ontvangen bij het WFZ?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

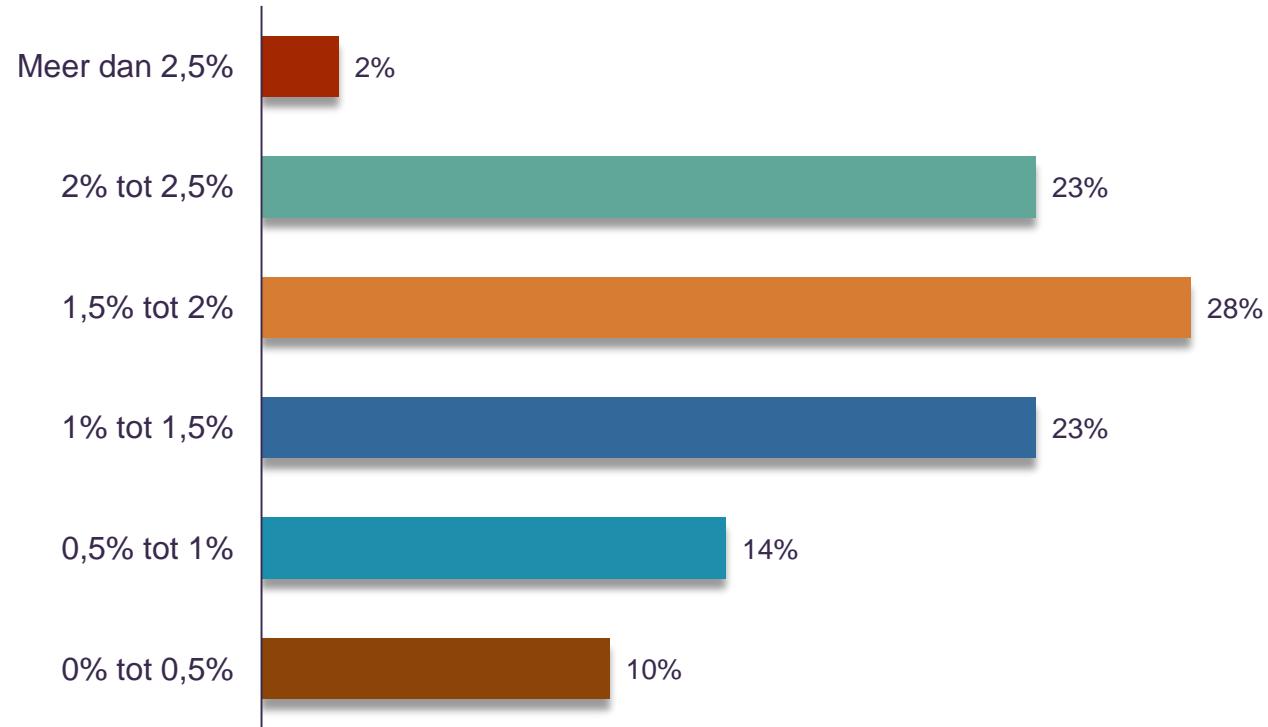
Bij welke bank verwacht u het ongeborgde deel van uw vreemd vermogen aan te trekken?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

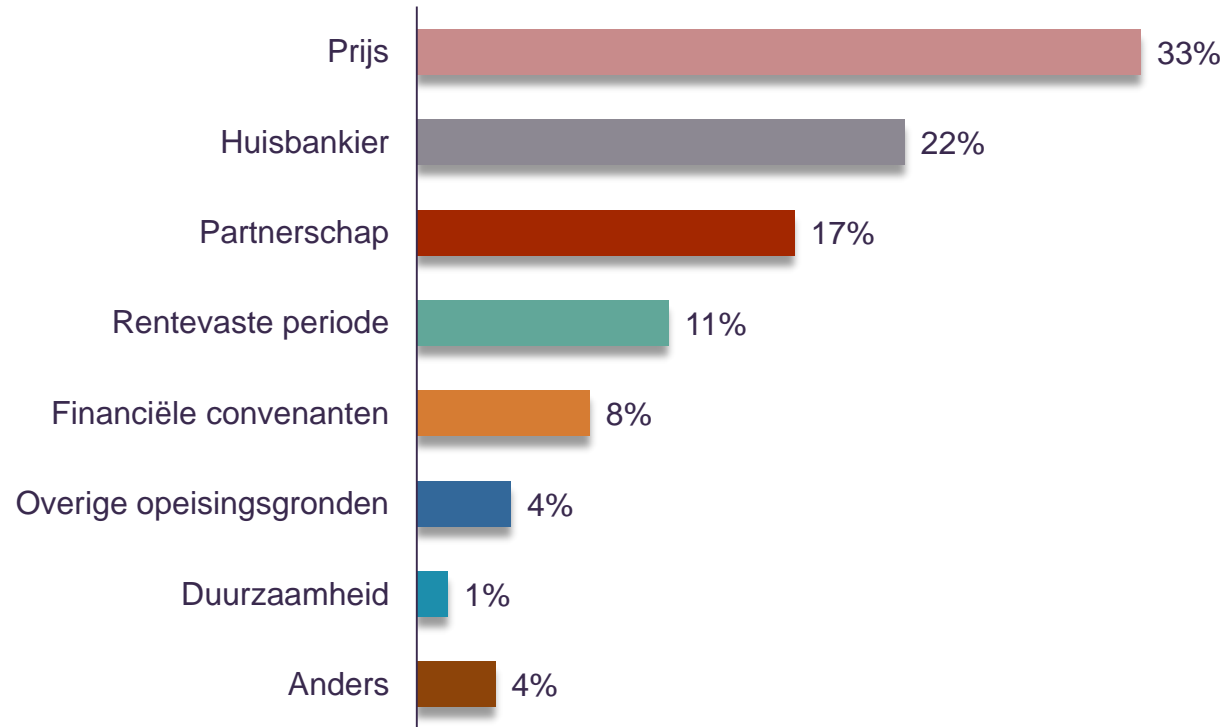
Welk rentepercentage verwacht u af te sluiten op deze leningen?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

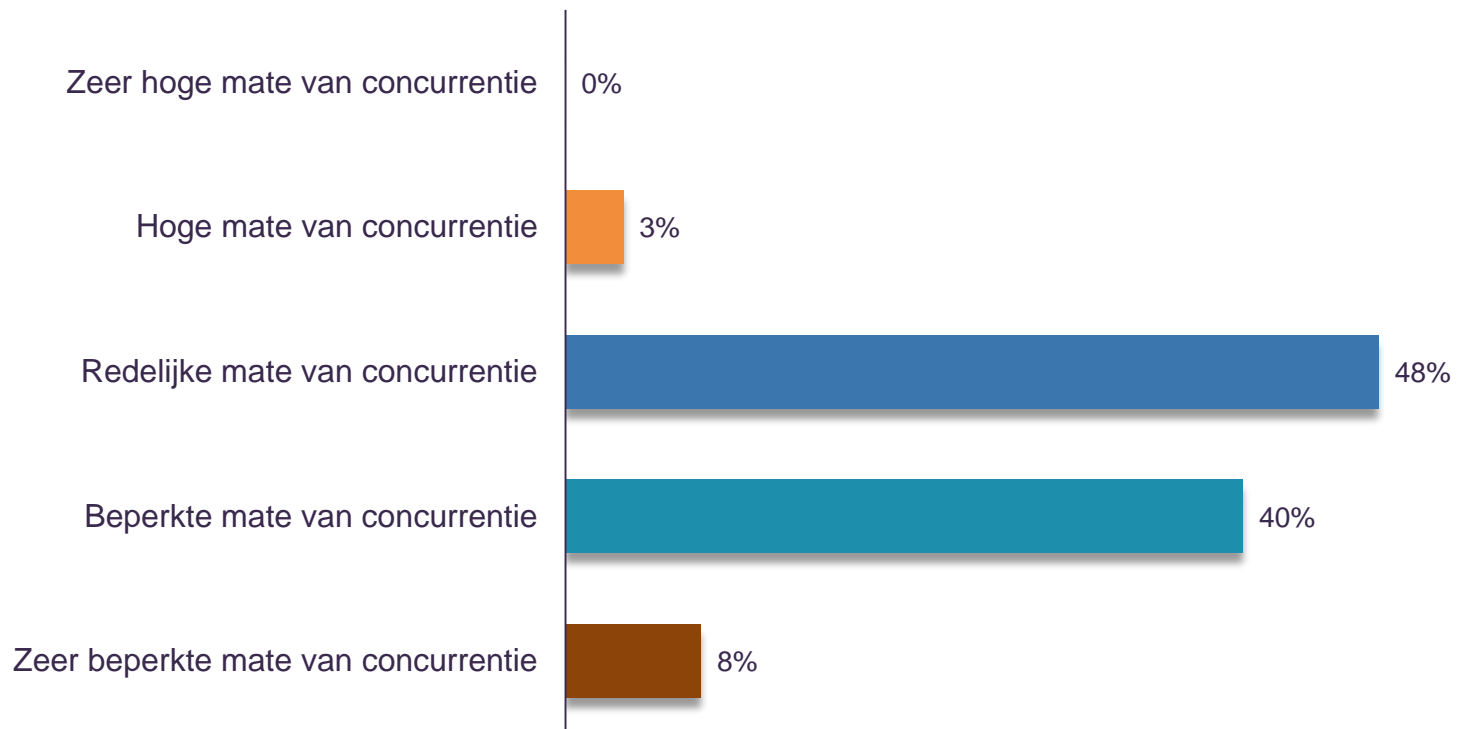
Wat is het belangrijkste criterium voor het selecteren van een bank?

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

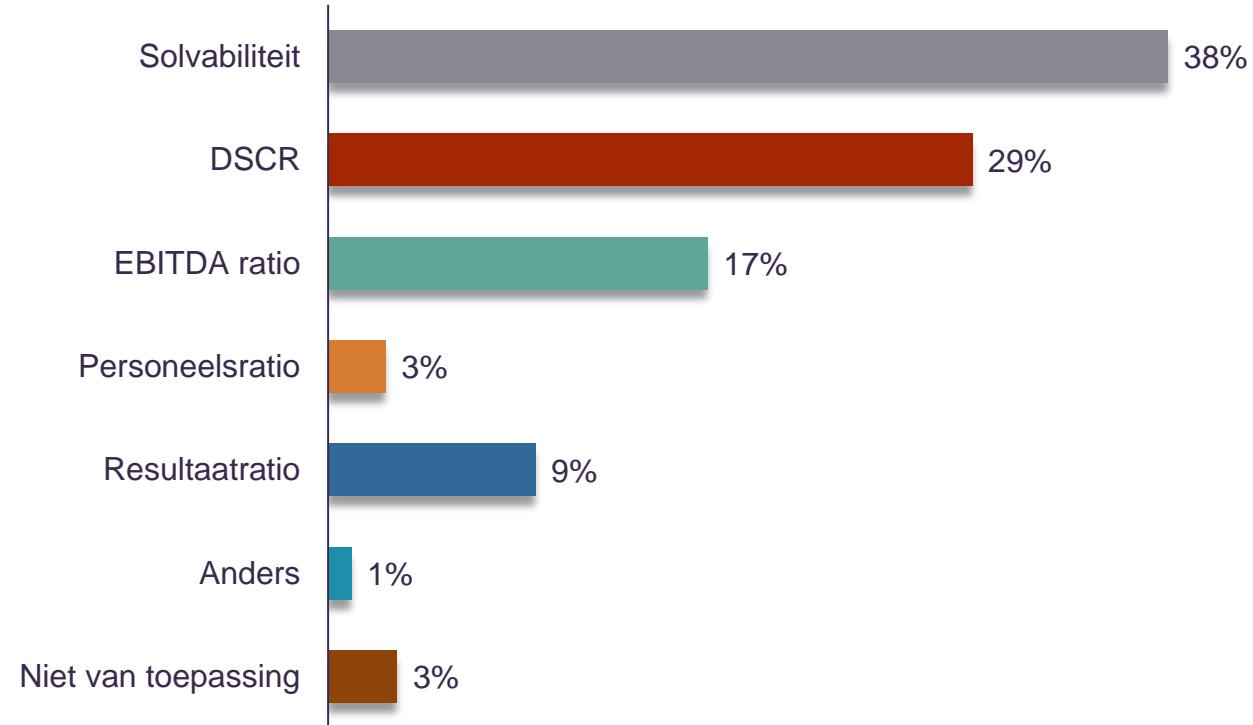
Hoe ervaart u de mate van concurrentie tussen kredietverstrekkers op de financieringsmarkt in de zorg?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

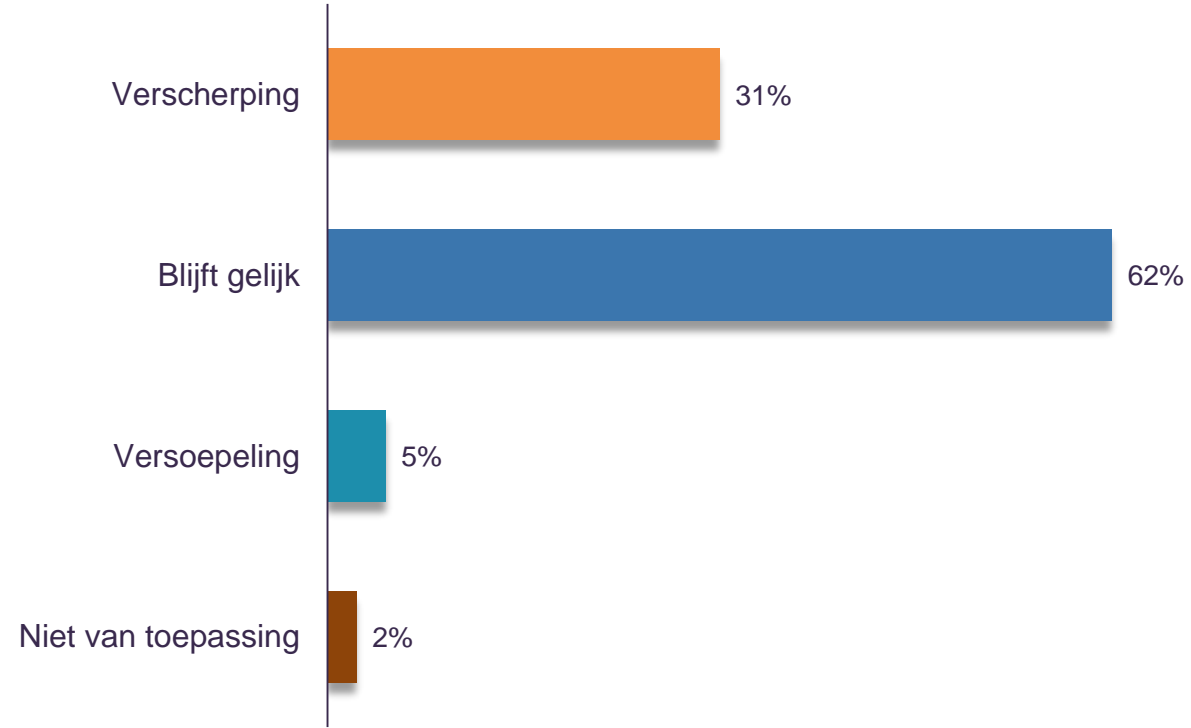
Welke financiële convenanten worden momenteel door uw huisbank gehanteerd?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

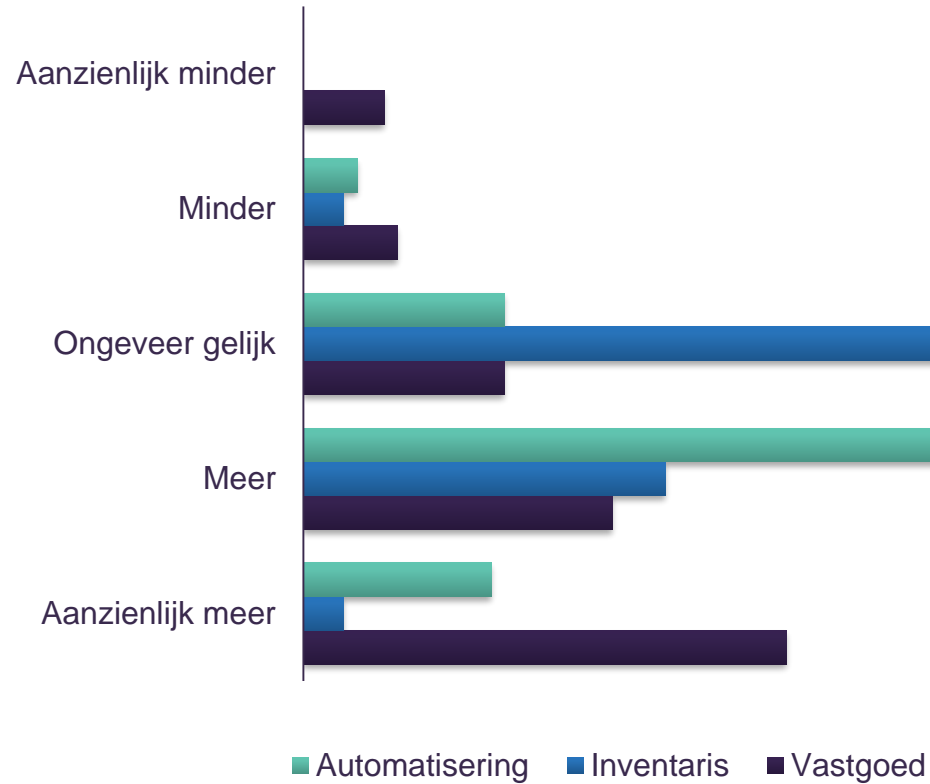
Wat is uw verwachting ten aanzien van de eisen van de financiële convenanten?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

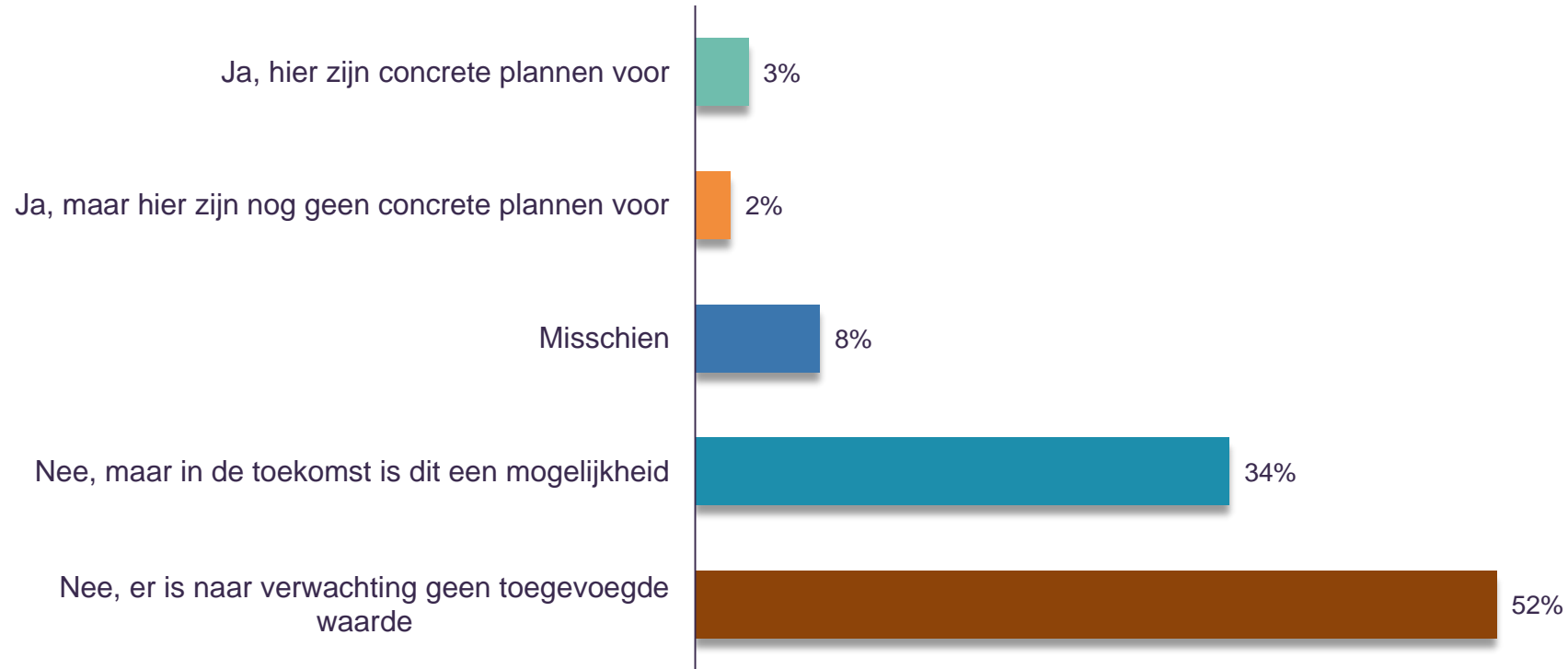
Verwacht u de komende 3 jaar meer of minder te investeren in vastgoed, inventaris en automatisering dan de afgelopen 3 jaar?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

Overweegt u de komende 24 maanden een Fitch-rating aan te vragen?

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

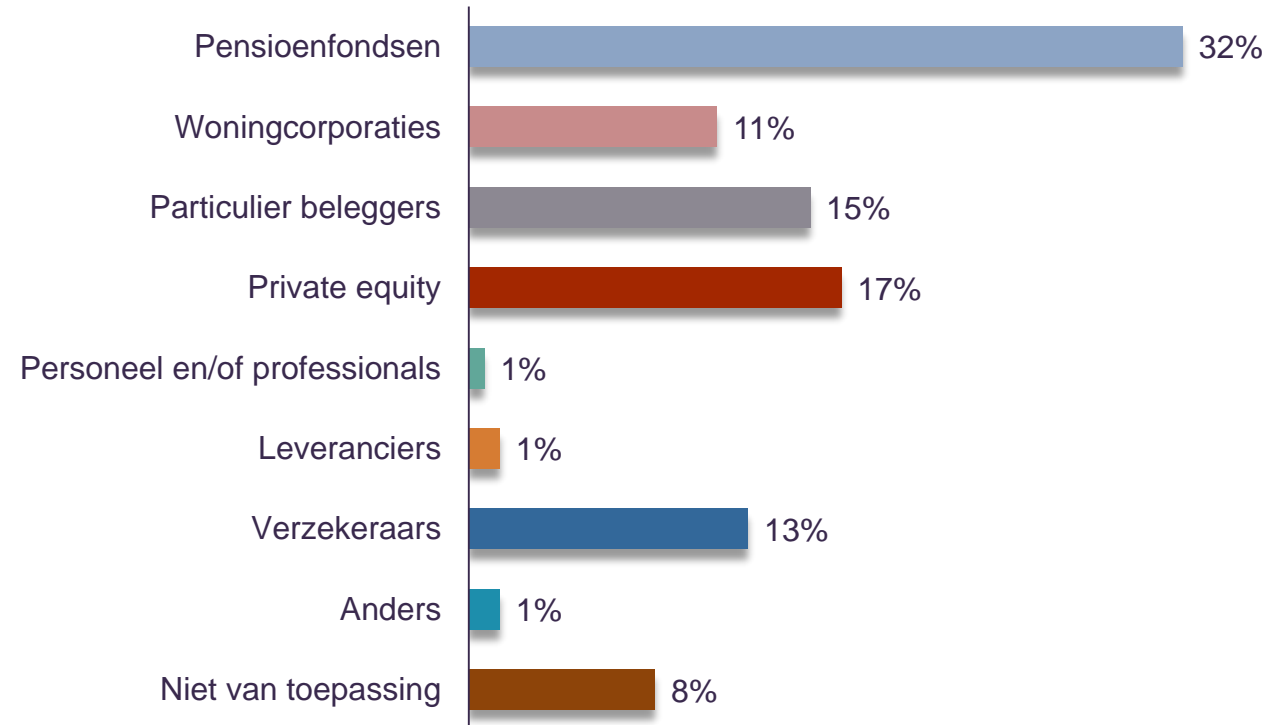
Wat is voor u een reden om een Fitch-rating aan te vragen?

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

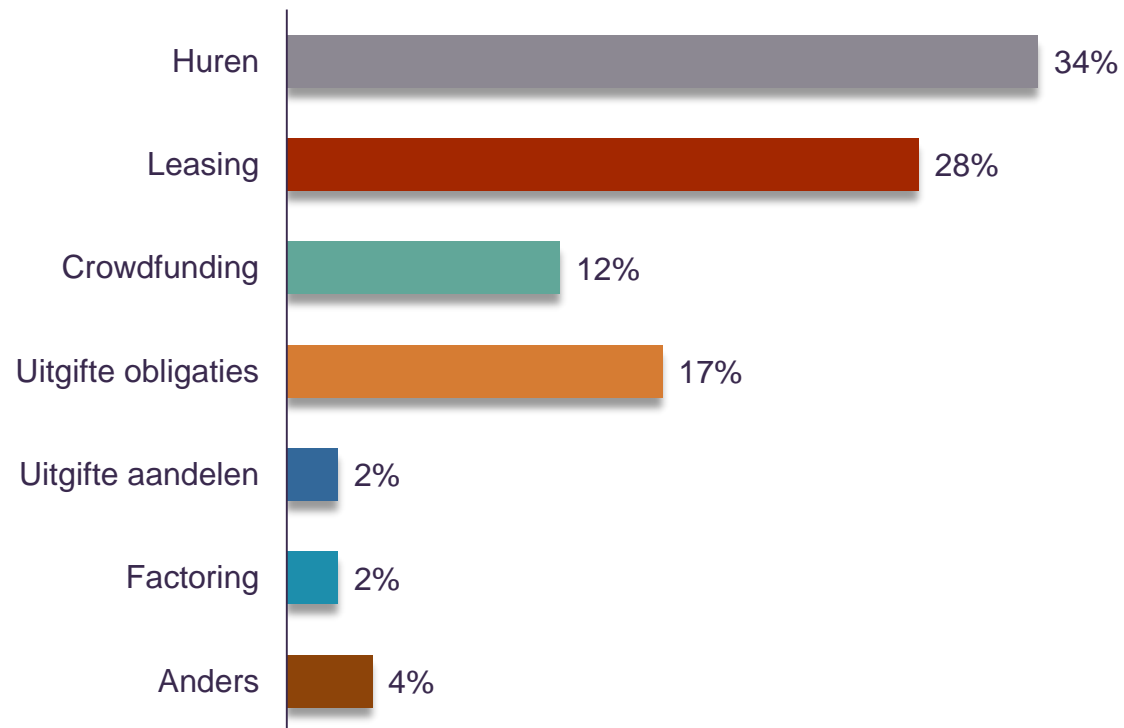
Welke alternatieve financiers (anders dan een bank) gaan de komende 3 jaar in belang toenemen in de zorg?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

Welke financieringsinstrumenten gaan de komende 3 jaar in belang toenemen in de zorg?

Dit onderzoek kan worden overgenomen met bronvermelding. Toezending van bewijsexemplaren wordt op prijs gesteld. © Fizi & Finance Ideas

Gebaseerd op de antwoorden van 87 respondenten

- Periodiek doen Fizi en Finance Ideas een kort onderzoek onder de Fizi leden (circa 900) naar de ontwikkelingen op financieel gebied in de zorgsector
- De doelstelling: Analyseren van de verwachtingen van investeringen en het verkrijgen van financiering in de zorg
- Aantal respondenten: 102
- De klankbordgroep bestaat uit:
 - Riny Arts (GGZ)
 - Anouke Reuvers (ZH/RC)
 - Henk Bolhuis & Ankie de Laat (VVT)
 - Ad Romme (GHZ)